

**СОВЕТ НОВОМЕЛЬКЕНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
МЕНЗЕЛИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

423728, Республика Татарстан,
Мензелинский район, с.Новый Мелькен
ул.Школьная, 17а

телефон: (85555)2-37-25. E-mail: NmelMnz@tatar.ru
ОКПО 04308261 ОГРН 1021605552825 ИНН/КПП 1628002876/162801001

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МИНЗЭЛЭ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ЯНА МЭЛКЭН АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

423728, Татарстан Республикасы,
Минзэлэ районы, Яна Мэлкэн авылы, Школьная ур..17а

КАРАР

№ 1

13.06.2019 ел

**Татарстан Республикасының
Минзэлэ муниципаль районы Яна Мэлкэн
жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукий актларының
һәм законнардагы үзгәрешләр мониторингын уздыру турында Нигезләмәне
раслау турында**

Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районы Яна Мэлкэн жирле үзидарә органнары кабул иткән (басылган) муниципаль норматив хокукий актларның һәм законнардагы үзгәрешләр мониторингын уздыру буенча Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районы Яна Мэлкэн жирле үзидарә органнарының эшен камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районы Яна Мэлкэн Уставын кулланып, Татарстан Республикасының Минзэлэ муниципаль районы Яна Мэлкэн авыл Жирлеге Советы

КАРАР ЧЫГАРДЫ:

1. Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районының Яна Мэлкэн жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукий актларына һәм законнарга үзгәрешләр керту мониторингын уздыру турындагы беркетелгән Нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районының Яна Мэлкэн жирлеге үзидарә органнарына:

Үз норма чыгару эшчәнлегендә гамәлдәге каарның 1 нче пунктында расланган Нигезләмәне кулланырга;

курсәтелгән Нигезләмәне башкару өчен җаваплы затларны билгеләргә; җаваплы зат итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазифаи инструкцияләренә тиешле үзгәрешләрне кертергә.

3. Гамәлдәге каарны Татарстан Республикасының Минзэлэ муниципаль районы Яна Мэлкэн Уставы белән билгеләнгән тәртиптә бастырырга, шулай ук Интернет телекоммуникация чөлтәрендә, Татарстан

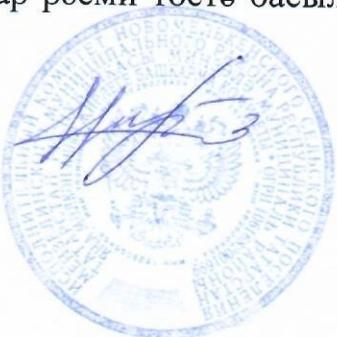
Республикасы Минзэлэ муниципаль районнының рэсми сайтында урнаштырырга.

4. Гамэлдэгэ каарны контрольдэ тутуны Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районнының Советы юридик отдельна йөклөргэ.

5. Гамэлдэгэ каар рэсми төстэ басылганнын соң ун көн эчендэ көченэ керэ.

Совет рэисе

З.И.Нәжметдинов

Татарстан Республикасы
Минзәлә муниципаль
район Советы карары
белән расланган
дата 13 июнь 2019 ел.
№ 1

Татарстан Республикасының
Минзәлә муниципаль районы Яңа Мәлкән
жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукий актларының
һәм законнардагы үзгәрешләр мониторингын уздыру турында
Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы Яңа Мәлкән жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукий актларының һәм законнардагы үзгәрешләр мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) муниципаль актларның көчен югалтуын тану (кире кагу), кабул итүне тәэммин итү өчен (бастыру) мәгълumatка бәя бирү һәм анализлау, гомумиләштерү, жыю, үз вәкаләтләре чикләрендә жирле үзидарә органнары башкара торган системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне күздә tota.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан уздырыла.

3. Мониторинг уздырганда жирле үзидарә органнары Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль район Советының юридик бүлеге һәм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары белән бәйләнештә торалар.

4. Мониторинг уздыру өчен жирле үзидарә органнарында жаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг уздыруның максатлары түбәндәгеләр:

федераль һәм республика законнары белән тәңгәл китерү максатларында, муниципаль актларның көчен югалтуга яисә үзгәртүгә, кабул итүгә ихтияҗын ачыклау;

хокукий жайга салуда кабатлауда, муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, буш урыннарны бетерү;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукий базасын системага салуны тәэммин итү;

муниципаль актларда коррупцияле фактларны ачыклау;

таләп итеп мәгән (актуальлеген жуйган) яисә практикада кулланылмый торган муниципаль актларны яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормалар) ачыклау;

хокук куллануның нәтижәлелеген күтәрү; муниципаль актларны башкаруның нәтижәлелеген киметуче факторларны ачыклау;

жирле үзидарә органнарының муниципаль актлары үтәлешен контролъдә тотуны башкарырга тиешле подразделениеләренә ярдәм курсәтү; нормалар булдыру процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәрне эшләү.

6. Мониторинг федераль конституцион законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка законлы актларын жыюны, гомумиләштерүне, анализлауны һәм үзгәрешләргә бәя бирүне;

Россия Федерациясе Президенты әмерләрен, Россия Федерациясе Хөкүмәте каарларын, башкарма хакимиятнең федераль органнарының норматив хокукий актларын, федераль дәрәҗәдәге башка законлы норматив хокукий актларны;

Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукий актларны; Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы Уставын үз эченә ала.

7. Мониторинг уздыру өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

федераль һәм республика законнарының актларына үзгәрешләр керту;

хокукий жайга салуның билгеле бер өлкәсендә муниципаль актларны куллануга анализ;

прокуратура органнары мәгълүмате;

кимчелекләр һәм муниципаль актларны камилләштерү зарурлығы турында массакүләм мәгълүмат чарапары мәгълүмате;

муниципаль актларның камил булмавы турында гражданнарның, юридик затларның, шул исәптән, ижтимагый, фәнни, хокук яклау һәм башка еошмаларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимиите органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының, шул исәптән үз эченә түбәндәгеләрне алган:

Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасының Юстиция министрлыгы уздырган хокукий экспертиза йомгаклары;

аны уздыруга вәкаләтле булган, билгеләнгән тәртиптә әзерләнгән муниципаль актларның коррупциягә каршы экспертиза йомгаклары;

конференцияләр, семинарлар, ачык тыңлаулар, жәмәгать тикшерүләре һәм жирле үзидарә органнары уздыра торган башка чарапардан йомгаклау документлары.

II. Мониторинг уздыру тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары гамәлдәге Нигезләмәнең 4 нче пунктында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә, алар компетенциясендәге мәсьәләләр буенча мониторинг уздыралар.

Мониторинг уздыру максатларында эшче төркемнәр булдырылырга, утырышлар, консультацияләр уздырылырга, тиешле мәгълүмат соратып алышырга, Россия Федерациясе субъектлары, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре тәжрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ юлы белән башкарыла:

гамәлдәге Нигезләмәнең 6 нчы пунктында күрсәтелгән актлар буенча;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукий актларга каршы килү буенча эшләр буенча суд актлары (суд практикасы) буенча;

прокурор катнашындагы актлар.

9. Мониторинг уздыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук норма ижат итү эше нәтиҗәләрен билгеләп кую максатларында, шулай ук жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрын алып бару тәртибе һәм оештыру турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каары белән тәңгәллектә алып барылучы муниципаль норматив хокукий актлар реестры кулланыла.

10. Мониторинг башкару процессын оптимальләштерү өчен түбәндәгеләрне тәэмин итүче мәгълүмати системаларның автоматлашкан сервислары (аларның операторлары белән килемшүләр, контрактлар төзү белән бәйле күрсәтелгән мөмкинлек булганда) кулланыла:

“Гарант” мәгълүмати системасында контрольгә куелган законлаштыручы һәм башка норматив хокукий актлардагы үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

“Гарант” мәгълүмати системасының хокукий җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмасына мәгълүмат керү;

муниципаль актларның законга туры килмәве ачыклану турында “Кодекс” мәгълүмати компаниясенең “Төбәк законнары аналитигы” автоматлашкан мәгълүмати системасы мәгълүмате керү.

Мониторинг башкару процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмати системалар сервислары кулланылырга мөмкин.

11. Мониторинг башкарганда гамәлдәге Нигезләмәнең 9 нчы пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән, муниципаль хокукий актларның көчен югалтуын тану (кире кагу) яисә үзгәрешләрне, кабул итүне (бастыруны) тәэмин итү өчен түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларның кулланылу практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

гражданинның һәм кешенең гарантияләнгән хокукларын, иреген һәм законлы мәнфәгатыләрен яклау;

муниципаль актларны кабул итү (бастыру) зарурлыгы билгеләнгән зуррак юридик көче булган норматив хокукий актларның булуы;

муниципаль акт бастырганда жирле үзидарә компетенциясе чикләрен саклау;

муниципаль актта коррупцияле факторларның булуы;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукий җайга салуда тулылык;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характердагы хatalар булу;

муниципаль актның нигезләмәләрен кулланганда мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукий актны кулланганда законсыз һәм нигезләнмәгән каарлар, гамәлләр кылу (берни эшләмәү);

норматив хокукий актлар куллану практикасы булу;
 норматив хокукий актлар кулланганда бертөрле практика булмау;
 муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) hәм аларның эчтәлеге;

муниципаль актлар белән жайга салынган, аларны кабул итүгэ нигез булган мәнәсәбәтләргә бәйле рәвештә гариза биручеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндермәү) турында законлы көченә кергән суд актларының булуы.

12. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль актларга үзгәрешләр кертүне жәлеп итүче федераль hәм республика законнарында үзгәрешләр ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнары тарафыннан түбәндәгеләр башкарыла:

муниципаль акта үзгәрешләр керту, муниципаль актның көчен югалту, яңа муниципаль акт кабул ителү турындагы муниципаль актларның тиешле проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көчкә ия булган актлар белән тәнгәл китеругэ юнәлтелгән башка чаралар кабул ителә.

13. Муниципаль актларга үзгәрешләр керту зарурлыгын жәлеп итүче федераль hәм республика законнары актларына үзгәрешләр керткән очракта, мониторинг федераль hәм республика акты чыгарылган вакыттан 30 көн эчендә уздырыла.

Әгәр гражданнарның, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнен, дәүләт хакимијите органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мөрәҗәгате, шулай ук прокуратура мәгълүматы (“Россия Федерациясе прокуратурасы турында” гы Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган прокурор катнашыннан тыш), мониторинг уздыруга нигез булып торса, мониторинг 30 көн эчендә уздырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг уздыру нәтижәләре мөрәҗәгать иткән затка хәбәр ителә.

Ерак перспективада көченә керәчәк федераль hәм республика законнары актларында үзгәрешләр ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлеге планнарына тиешле корректировка турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

14. Муниципаль акт проектын эшкәрту hәм мониторинг нәтижәләре буенча

муниципаль актны кабул иту федераль hәм республика законнарының тиешле актын үзгәрту вакытыннан ике айдан да соңармаган сротка уздырыла (гамәлдәге Нигезләмәнең 14 пункты өченче абзаында күрсәтелгән очрактан тыш).

15. Мониторинг уздыру өчен жаваплы затлар мониторинг нәтижәләре турында

отчет аеннан соң килүче айның 5 нче көненнән дә соңармыйча исәп тоталар.

15.1. Мониторинг нәтижәләре (мәгълүматлар) турында отчет түбәндәгеләрне үз эченә алырга тиеш:

мониторинг уздыру объекты турында мәгълүмат;

мониторинг уздыруны башкаручылар турында мәгълүмат;

мониторинг уздыру чоры турында мәгълүмат;

хокукий жайга салу предметына кыскача характеристика, мониторинг уздыруга нигезләр.

15.2. Мониторинг нәтижәләре турында отчет (мәгълүмат) түбәндәгеләрне үз эченә алырга мөмкин:

хокукий жайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр керту буенча һәм (яисә) яңаларын кабул итү зарурлығы, муниципаль актларны кире кагу турында рекомендацияләр;

мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән, хокукий мәнәсәбәтләрнең тиешле өлкәсендә хокукий жайга салуны камилләштерүгә юнәлтелгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

16. Мониторинг нәтижәләре буенча кабаттан кабул ителгән муниципаль актлар законнар белән билгеләнгән срокта һәм тәртиптә Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукий актлары регистрына керту өчен жибәрелә.

Күрсәтелгән регистрга керту өчен аларда булмаган, мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылык

17. Мониторинг уздыру һәм хокук чыгару эшчәнлеге өчен жаваплы затлар мониторинг оештырган өчен, шулай ук жирле үзидарә органнарына караган хокукий жайга салуның тиешле өлкәсендә федераль һәм республика законнары белән муниципаль актларның үз вакытында тәңгәл килүе өчен персональ (шул исәптән дисциплинар) жаваплылык тоталар.

18. Негатив нәтижәләргә кiterгән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (берни эшләмәү) өчен, шулай ук гражданнарга, юридик затларга, жәмгыятык һәм дәүләткә зиян кiterгән өчен, законнар нигезендә жирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплылык тата.